

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

31 травня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1162/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого - Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Устименко В.Є., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду Матохнюка Дмитра Борисовича, Гонтарука Віктора Миколайовича, Білої Людмили Михайлівни за скаргами Щербатої Наталі Михайлівни,

встановила:

У травні 2014 року та жовтні 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі - Комісія) надійшли скарги Щербатої Н.М. на дії суддів Матохнюка Д.Б., Готарука В.М. та Білої Л.М., в яких вона не погоджується з ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 2 квітня 2014 року про відмову ОСОБА_1 (її матері) у поновленні строку на апеляційне оскарження ухвали судді суду першої інстанції про залишення позовної заяви без руху. При цьому вказує, що колегія у складі суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М. шляхом відмови у задоволенні клопотання про подання додаткових доказів позбавила ОСОБА_1 можливості підтвердити поважність причин пропуску строку на апеляційне оскарження.

Також заявник зазначає, що вказані судді, незважаючи на прибуття 2 квітня 2014 року до суду усіх сторін, відмовилися проводити судові засідання та розглянули клопотання ОСОБА_1 про поновлення строку на апеляційне

оскарження в порядку письмового провадження, чим позбавили її доступу до правосуддя.

Окрім іншого, заявник вказує на порушення суддею Матохнюком Д.Б. порядку розгляду заяви про його відвід, поданої 25 квітня 2014 року, а також зазначає, що заява про відвід колегії у складі суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М., подана 12 травня 2014 року, залишилася нерозглянутою.

Тож, вважаючи, що викладене свідчить про порушення суддями присяги, просить прийняти рішення про направлення до Вищої ради юстиції рекомендації для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М. із займаних посад.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до пункту 8 Розділу II цього Закону «Прикінцеві та перехідні положення», розгляд заяв і скарг поданих, а дисциплінарних проваджень щодо суддів розпочатих до набрання ним чинності здійснюється відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції від 7 липня 2010 року № 2453-VI.

Відповідно до статті 86 Закону, членом Комісії Весельською Т.Ф. проведено перевірку викладених у скаргах даних та обставин.

Розглянувши матеріали перевірки, заслухавши доповідь члена Комісії, проаналізувавши її висновок, Комісія дійшла висновку, що у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М. необхідно відмовити з таких підстав.

Ухвалою судді Вінницького міського суду Вінницької області Кашпрук Г.М. від 31 січня 2014 року залишено без руху позовну заяву ОСОБА_1 до Відділу примусового виконання рішень управління Державної виконавчої служби Головного управління юстиції у Вінницькій області та державного виконавця цього відділу Плахотнюк Н.Ю. про визнання бездіяльності протиправною, скасування постанови та зобов'язання вчинити певні дії для усунення її недоліків.

Не погоджуючись з цією ухвалою, ОСОБА_1 оскаржила її в апеляційному порядку із клопотанням про поновлення строку на апеляційне оскарження.

Ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 2 квітня 2014 року, постановленою колегією у складі суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М., у задоволенні клопотання відмовлено. Цього ж

дня суддею Матохнюком Д.Б. постановлено й ухвалу про відмову у відкритті апеляційного провадження.

У зв'язку з невиконанням ОСОБА_1 вимог ухвали від 31 січня 2014 року про залишення позовної заяви без руху, ухвалою судді Вінницького міського суду Вінницької області Кашпрук Г.М. від 18 лютого 2014 року адміністративний позов ОСОБА_1 залишено без розгляду.

Однак, з цією ухвалою вона також не погодилась та оскаржила її в апеляційному порядку - ухвалою судді Вінницького апеляційного адміністративного суду Матохнюка Д.Б. від 20 березня 2014 року апеляційна скарга залишена без руху, оскільки вона подана з пропуском строку, а особа, яка її подала, питання про його поновлення не порушувала.

ОСОБА_1 25 квітня 2014 року, на виконання вимог ухвали про залишення апеляційної скарги без руху, подала заяву, в якій зауважила, що не вважає строк пропущеним та заявила судді Матохнюку Д.Б. відвід.

Ухвалою цього судді від 14 травня 2014 року відмовлено у задоволенні відводу та цією ж ухвалою відмовлено у відкритті провадження за апеляційною скаргою на ухвалу від 18 лютого 2014 року.

Заявник не погоджується з ухвалою Вінницького апеляційного адміністративного суду від 2 квітня 2014 року (судді Матохнюк Д.Б., Біла Л.М. та Гонтарук В.М.) про відмову у поновленні строку на апеляційне оскарження ухвали про залишення позовної заяви без руху (від 31 січня 2014 року). На думку заявника, відмова поновити пропущений строк свідчить про непряму дискримінацію ОСОБА_1 за ознакою інвалідності, оскільки суд прийшов до необґрунтованого висновку, що, перебуваючи на амбулаторному лікуванні, ОСОБА_1 та її представник не були позбавлені можливості направити апеляційну скаргу, яка подавалася електронною поштою, своєчасно.

У своїх поясненнях судді зазначили, що жодної дискримінації за будь-якою ознакою не допускалося, ухвала прийнята на засадах рівності всіх учасників адміністративного процесу. Також зауважили, що становище конкретного учасника адміністративного судочинства не може бути покращено чи погіршено залежно від ознак раси, статі, місця проживання, за мовними чи іншими ознаками, оскільки це б могло свідчити про упередженість суду, що є неприпустимим.

Що стосується доводів скарг про позбавлення ОСОБА_1 можливості підтвердити поважність причин пропуску строку на апеляційне оскарження шляхом відмови у задоволенні клопотання про подання

додаткових доказів та допит свідка, то ці доводи неспроможні з огляду на таке.

Зі змісту пояснень судді Гонтарука В.М., 2 квітня 2014 року о 10 год 20 хв на електронну адресу Вінницького апеляційного адміністративного суду надійшло клопотання ОСОБА_1 про огляд у судовому засіданні оригіналів амбулаторних карток Щербатої Н.М., ОСОБА_2 та допит Щербатої Н.М., як свідка. Як вбачається зі змісту ухвали від 2 квітня 2014 року, колегія у складі суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М. надала оцінку цьому клопотанню, зазначивши, що покази свідка про обставини хвороб позивача, її доньки та онуки не можуть бути доказами поважності причин пропуску строку на апеляційне оскарження, оскільки факт захворювання може підтверджуватись лише медичними довідками.

Статтею 6 Конституції України регламентовано, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно з частиною першою статті 124 Конституції України, правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Делегування функцій судів, а також привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускається.

Оскільки Комісія не є органом правосуддя, то вона не вправі перевіряти законність і обґрунтованість судових рішень.

ОСОБА_1 ж не була позбавлена права оскаржити ухвалу від 2 квітня 2014 року в касаційному порядку, однак будь-яких даних про реалізацію нею цього права перевіркою не виявлено.

Окрім іншого, заявник вказує, що судді Матохнюк Д.Б., Біла Л.М. та Гонтарук В.М., незважаючи на прибуття 2 квітня 2014 року до суду усіх сторін відмовилися проводити судові засідання та розглянули клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження в порядку письмового провадження, чим позбавили ОСОБА_1 доступу до правосуддя.

Заявник зазначає, що вона, як представник ОСОБА_1, прибула до суду о 10 год 54 хв (справа призначена до слухання на 10 год 50 хв), тобто з незначним запізненням. У залі судового засідання на той час, з її слів, знаходилася представник відповідача ОСОБА_3, яка якраз писала заяву про згоду на розгляд клопотання у порядку письмового провадження. На її прохання повідомити суддів про те, що сторони з'явилися, секретар судового засідання, за дорученням суддів, пояснила, що оскільки у

призначений час жодна сторона до суду не з'явилася, справа буде вирішена у порядку письмового провадження.

Тож, Щербата Н.М. вважає, що судді приховали факт її явки до суду, а будь-яке судове засідання, в ході якого можна було б зафіксувати факт неявки сторін, не проводилось як таке. До того ж, зауважує, що заяву про розгляд клопотання в порядку письмового провадження ОСОБА_3 було написано після початку судового засідання та зареєстровано канцелярією суду лише об 11 год 16 хв, що свідчить про фальсифікацію ухвали від 2 квітня 2014 року.

Відповідно до пункту 10 частини першої статті 3 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАС України), письмове провадження - розгляд і вирішення адміністративної справи в суді першої, апеляційної чи касаційної інстанції без виклику осіб, які беруть участь у справі, та проведення судового засідання на основі наявних у суду матеріалів у випадках, встановлених цим Кодексом.

Згідно з частиною другою статті 102 КАС України, питання про поновлення чи продовження пропущеного строку суд вирішує в порядку письмового провадження чи в судовому засіданні на розсуд суду. Неприбуття у судові засідання осіб, які були належним чином повідомлені, не перешкоджає розгляду клопотання.

Отже, статтею 102 КАС України визначено, що суд вправі вирішувати клопотання про поновлення пропущеного строку як в судовому засіданні, так і в порядку письмового провадження.

Слухання клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження ухвалою від 20 березня 2014 року було призначено в судові засідання на 2 квітня 2014 року, однак Щербата Н.М. не з'явилася у призначений час, а саме: на 10 год 50 хв (запізнилася), що нею не заперечується. Про дату, час та місце розгляду цього клопотання повідомлена належним чином.

Будь-яких доказів на підтвердження факту наявності в залі судового засідання о 10 год 50 хв сторони відповідача заявником не надано, як і не встановлено перевіркою. При цьому, необхідно зазначити, що сторони повинні забезпечувати своєчасну явку своїх представників в судові засідання, а у разі неможливості прийти до суду у визначений час, обумовити необхідність завчасного повідомлення суду про причини неявки, чого заявником враховано не було.

Частинами першими статей 41, 42 КАС України визначено, що суд під час судового розгляду адміністративної справи здійснює повне фіксування

судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу. У разі неявки у судове засідання всіх осіб, які беруть участь у справі, чи якщо відповідно до положень цього Кодексу розгляд справи здійснюється за відсутності осіб, які беруть участь у справі (у тому числі при розгляді справи в порядку письмового провадження), фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснюється. Одночасно із технічним записом судового засідання секретарем судового засідання ведеться журнал судового засідання.

У зв'язку з неявкою в судове засідання 2 квітня 2014 року у визначений час всіх осіб, які беруть участь у справі, фіксування судового засідання за допомогою звукозаписувального технічного засобу не здійснювалося, журнал судового засідання секретар не вів, що відповідає положенням статей 41, 42 КАС України.

Таким чином, немає підстав вважати, що колегія суддів відмовилася розглядати клопотання у відкритому судовому засіданні за наявності всіх сторін у справі.

Що стосується доводів про фальсифікацію ухвали від 2 квітня 2014 року у зв'язку з реєстрацією заяви ОСОБА_3 про розгляд справи в порядку письмового провадження після часу, на який призначено судове засідання, то необхідно зазначити таке.

З матеріалів перевірки вбачається, що ця заява зареєстрована у Вінницькому апеляційному адміністративному суді за № 7368/14 об 11 год 16 хв. Вона подана відповідно до частини першої статті 197 КАС України, якою, зокрема, передбачено, що суд апеляційної інстанції може розглянути справу в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами, якщо справу може бути вирішено на основі наявних у ній доказів, у разі відсутності клопотань від усіх осіб, які беруть участь у справі, про розгляд справи за їх участю; неприбуття жодної з осіб, які беруть участь у справі, у судове засідання, хоча вони були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового засідання.

Розгляд справи в порядку письмового провадження означає вивчення матеріалів справи судьями в загальному порядку за виключенням тих процесуальних дій, які безпосередньо пов'язані з наявністю сторін в судовому засіданні. Тобто, головуючий суддя доповідає зміст позовних вимог, колегія суддів вирішує клопотання, що містяться в матеріалах справи, досліджує всі наявні у справі докази, надає оцінку їх належності, допустимості та достовірності. Ці дії потребують певного часу і лише після їх

завершення колегія суддів видаляється до нарадчої кімнати для ухвалення судового рішення.

Жодна особа не може бути притягнута до відповідальності, в тому числі дисциплінарної, за порушення, про факт вчинення якого немає будь-яких доказів. Оскільки зі змісту пояснень суддів вбачається, що зазначена заява ОСОБА_3 про розгляд клопотання в порядку письмового провадження надійшла через канцелярію суду під час розгляду справи в порядку письмового провадження, а будь-яких доказів на спростування цих обставин заявником не надано та перевіркою не встановлено, доводи Щербатої Н.М. про фальсифікацію ухвали від 2 квітня 2014 року - необґрунтовані.

З огляду на викладене, колегія суддів у складі Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М., розглядаючи клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження в порядку письмового провадження у зв'язку з неявкою сторін, порушень норм процесуального права не допустила.

Окрім іншого, заявник вказує на порушення суддею Матохнюком Д.Б. порядку розгляду заяви про його відвід, поданої 25 квітня 2014 року, а також зазначає, що заява про відвід колегії у складі суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М., подана 12 травня 2014 року, залишилася нерозглянутою.

Як вже встановлено, ухвалою судді Матохнюка Д.Б. від 20 березня 2014 року залишено без руху апеляційну скаргу ОСОБА_1 на ухвалу судді Вінницького міського суду Вінницької області від 18 лютого 2014 року про залишення її позову без розгляду. На виконання вимог ухвали від 20 березня 2014 року ОСОБА_1 25 квітня 2014 року подала заяву, в якій зауважила, що не вважає строк пропущеним. Крім того, вважаючи, що суддя Матохнюк Д.Б. шляхом залишення апеляційної скарги без руху примусив її працювати у вихідні дні (зазначив, що у строк на апеляційне оскарження включаються вихідні дні, крім останнього дня строку, якщо він припадає на вихідний) та вказавши на фальсифікацію ним іншої ухвали (від 2 квітня 2014 року), заявила судді відвід.

З матеріалів перевірки вбачається, що у період з 22 квітня по 8 травня 2014 року суддя перебував у відпустці.

12 травня 2014 року ОСОБА_1 подала заяву про відвід колегії суддів Матохнюка Д.Б., Білої Л.М. та Гонтарука В.М., яка обґрунтована фальсифікацією ними ухвали від 2 квітня 2014 року про відмову у задоволенні клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження.

Ухвалою від 14 травня 2014 року суддя Матохнюк Д.Б. відмовив у задоволенні відводу та, оскільки ОСОБА_1 не усунуто недоліки, вказані в ухвалі про залишення апеляційної скарги без руху, цією ж ухвалою відмовив у відкритті апеляційного провадження.

Заявник вказує, що їй не було повідомлено про дату, час та місце розгляду відводу, вирішено його без участі сторін, без виходу судді до нарадчої кімнати та без постановлення ухвали з цього питання окремим документом.

Відповідно до частин першої, другої статті 31 КАС України, у разі заявлення відводу (самовідводу) суд повинен вислухати особу, якій заявлено відвід, якщо вона бажає дати пояснення, а також думку осіб, які беруть участь у справі. Питання про відвід вирішується в нарадчій кімнаті ухвалою суду, що розглядає справу. Заява про відвід кільком суддям або всьому складу суду вирішується простою більшістю голосів.

Частиною четвертою статті 160 КАС України визначено перелік питань, ухвали з яких викладаються окремим документом. Згідно з частиною п'ятою цієї статті, ухвали, які під час судового засідання викладаються окремим документом, постановляються в нарадчій кімнаті та підписуються складом суду, який розглядає справу.

Питання про вирішення відводів, як і питання про відмову у відкритті провадження у справі, до цього переліку, не віднесені.

Оскільки відвід був заявлений на стадії вирішення питання про прийняття апеляційної скарги, суддя розглядав його одноособово. Необхідності вислуховувати думку особи, якій заявлено відвід (його думку) не було, а думка особи, яка його заявила, викладена у її заяві. Інші ж судді – Біла Л.М. та Гонтарук В.М., відповідно до статті 189 КАС України, не беруть участі у вирішенні питання про прийнятність апеляційної скарги та відкриття провадження у справі, оскільки ці питання вирішуються суддею одноособово. Тож, підстав для вирішення відводу тим суддям, які не брали участі у вирішенні питання про відкриття апеляційного провадження за скаргою на ухвалу від 18 лютого 2014 року (відводу на майбутнє), не було.

Отже, враховуючи особливості розгляду заяв та клопотань сторін на стадії вирішення питання про відкриття апеляційного провадження у справі, істотних порушень норм процесуального права суддею Матохнюком Д.Б. допущено не було.

Що стосується доводів про необґрунтованість ухвали від 14 травня 2014 року, то, як вже зазначено, Комісія їм оцінку не надає, оскільки не є

органом правосуддя. ОСОБА_1 ж не була позбавлена права оскаржити її в касаційному порядку.

Тож, оскільки доводи заявника про обмеження ОСОБА_1 у доступі до правосуддя та істотні порушення суддями Матохнюком Д.Б., Білою Л.М. та Гонтаруком В.М. норм процесуального права під час здійснення правосуддя у справі № 127/1750/14-а не знайшли свого підтвердження в ході проведеної перевірки, у відкритті дисциплінарної справи стосовно них необхідно відмовити.

Керуючись статтями 83-86, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Комісія, -

вирішила:

Відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду Матохнюка Дмитра Борисовича, Гонтарука Віктора Миколайовича, Білої Людмили Михайлівни.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка